

JURIDISCHE BIJLAGE

Mr M.A. Overman:

Het gebruik van Algemene (leverings) Voorwaarden valt niet meer uit onze maatschappij weg te denken. Algemene Voorwaarden zorgen ervoor dat bij eenvoudige, zelfs bij mondelinge contracten ("ik koop dat van u") toch veel geregeld wordt *zonder dat allemaal afzonderlijk te moeten afspreken*.

Alweer een aantal jaren geleden heeft de wetgever de Algemene Voorwaarden geregeld in een aparte afdeling van het Burgerlijk Wetboek (afdeling 6.5.3 BW). Een gedeelte daarvan heeft betrekking op alle Algemene Voorwaarden, een ander gedeelte heeft slechts betrekking op contracten die met consumenten gesloten worden. In het voetspoor van de consumentenbescherming die dat laatste gedeelte moet geven, kunnen ook kleine ondernemers, kleine verenigingen en stichtingen van diezelfde bescherming gebruik maken. Hieronder komen enkele aspecten aan de orde die met Algemene Voorwaarden te maken hebben.

Wat kunt u allemaal met Algemene Voorwaarden regelen?

Algemene Voorwaarden kunnen van toepassing verklaard worden op bijna *alle* door u gesloten overeenkomsten, de belangrijkste uitzondering zijn de arbeidsovereenkomsten. Verder kunt u er de zogeheten "kernbedingen" van een afzonderlijke overeenkomst niet in regelen, zoals de prijs. Anders dan velen denken, zijn Algemene Voorwaarden niet zozeer bedoeld om de wederpartij in het gewenste keurslijf te persen, maar vooral ook om duidelijkheid te scheppen in voorkomende gevallen dat daar twijfel over is. Onder omstandigheden kan dus ook de wederpartij van de gebruiker er een beroep op doen.

De regeling beschermt consument en andere kleine wederpartijen

De wettelijke regeling houdt in dat de gebruiker (dat is de wettelijke term voor degene door (of: voor) wie de Algemene Voorwaarden zijn opgesteld) die zich aan bepaalde eisen houdt, er vanuit kan gaan dat zijn Algemene Voorwaarden van toepassing zijn. Dat geldt vooral indien de wederpartij "sterk" is, zoals de BV, de NV en iedere onderneming met meer dan 50 werkzame personen. Deze "sterke" partijen worden door artikel 235 van Boek 6 BW van de bescherming die afdeling 6.5.3 aan consumenten en kleine wederpartijen biedt, uitgezonderd.

Algemene Voorwaarden moeten onderdeel van het betreffende contract zijn.

Anders gelden ze niet. Daarvoor is nodig dat ze: (1) *voor sluiting van de overeenkomst* door de gebruiker toepasselijk zijn verklaard en (2) *vervolgens door de wederpartij zijn aanvaard*.

Hoe u die toepasselijkverklaring van uw Algemene Voorwaarden "brengt", mag u zelf weten. Het mag een mondelinge of schriftelijke toepasselijkverklaring zijn; u mag de Algemene Voorwaarden ter hand stellen aan uw klant; u mag ook verwijzen naar een bord dat in uw zaak hangt. (Het is natuurlijk wel handig om het zó aan te pakken dat u later kunt *bewijzen* dat u ze ook daadwerkelijk toepasselijk verklaart heeft, als uw klant dat later ontkent.) Pas op de factuur of op de orderbevestiging naar uw Algemene Voorwaarden verwijzen is dus, anders dan vroeger, te laat.

Maar als de Algemene Voorwaarden onderdeel zijn van de overeenkomst bent u er nog niet. Onder omstandigheden kan uw klant ze nog "vernietigen": in dat geval zijn één, meerdere of alle onderdelen van de Algemene Voorwaarden met terugwerkende kracht niet van toepassing op de door u gesloten overeenkomst. Van deze vernietigingsmogelijkheid is vooral sprake als de wederpartij "klein" is (dus een consument, kleine ondernemer, vereniging of stichting).

Hoe voorkomt u dat uw klant na sluiting van de overeenkomst toepasselijkheid van de Algemene Voorwaarden alsnog ongedaan kan maken?

Er zijn omstandigheden waarop uw wederpartij een vernietigingsactie kan baseren.

a) Het eerste geval betreft schending van uw "informatieplicht". De informatieplicht aan kleine wederpartijen (art 6:233 en 6:234 BW) gaat nogal ver. Toepasselijkverklaring van uw algemene voorwaarden (zie hierboven) is dus onvoldoende.

U moet tevens aan uw klant een "reële mogelijkheid" hebben geboden om van de inhoud van de Algemene Voorwaarden kennis te nemen. Dat betekent in concreto dat u vóór sluiting van de overeenkomst moet zorgen voor:

overhandiging, ontvangst per post, fax, koerier, e-mail, in een aangeleverde prijslijst of op een *duidelijk* bord in de zaak. Daarmee heeft u aan uw informatieplicht voldaan. U hoeft dus *niet* aan te dringen dat uw klant ze ook daadwerkelijk leest. U hoeft ook niet te informeren of hij ze gelezen heeft. Ook hoeft u ze niet opnieuw te geven aan een klant aan wie u ze reeds bij een eerdere overeenkomst ter hand gesteld heeft. De algemene voorwaarden blijven (mits ze niet gewijzigd zijn, natuurlijk) op alle volgende overeenkomsten die u met die klant sluit van toepassing. In het geval uw klant een "sterke" wederpartij is, wordt deze informatieplicht veel minder vergaand uitgelegd (art 6:235 BW): in dergelijke gevallen is vermelding van uw Algemene Voorwaarden en dat deze te raadplegen zijn op www.sibon.nl in het algemeen voldoende, mits u ze op eerste verzoek kosteloos toezendt. De conclusie is dus wel gerechtvaardigd dat grote wederpartijen relatief snel aan Algemene Voorwaarden gebonden zijn.

b) Het tweede geval waarin de klant achteraf (een onderdeel van uw) Algemene Voorwaarden kan vernietigen, doet zich voor wanneer onderdelen ervan voorkomen op de "zwarte" of op de "grijze" lijst van het Burgerlijk Wetboek (u kunt ze vinden in de art 6:236 en 6:237 BW). Uw klant dient dan wel een kleine wederpartij zijn. Deze lijsten bevatten bedingen waarvan de wetgever vindt, dat ze niet thuishoren in Algemene Voorwaarden omdat ze "onredelijk bezwarend" zijn.

Sterke wederpartijen kunnen geen beroep doen op deze lijsten, maar ook zij kunnen met een beroep op de redelijkheid en billijkheid (art 6:248 BW) een werkelijk onredelijk beding vernietigen.

Uw positie ten opzichte van uw eigen leverancier

Andersom gezien, bent u zelf ook klant. En wanneer uw leverancier Algemene Voorwaarden gebruikt, en u bent zelf een kleine ondernemer, kunt ook u naar *hem* een beroep doen op de voor de bescherming van de consument bedoelde onderdelen van de regeling. Bovendien mag uw leverancier u geen voorwaarden opleggen die u zelf niet aan uw eigen consument-klanten mag opleggen, ook al bent u zelf geen kleine ondernemer.

Ten slotte mag u ook, wanneer u een offerte verzoekt, daarbij vermelden dat u uw eigen Algemene Voorwaarden wil gebruiken. Dit is overigens een nogal theoretische mogelijkheid, aangezien de potentiële leverancier daar in het algemeen niet van gediend zal zijn.

Waar moet u nu op letten bij uw correspondentie?

Hieronder staat een aantal suggesties aan de hand waarvan u uw eigen correspondentie en briefpapier kan controleren. Indien u verdergaande ondersteuning wilt, kunt u contact opnemen met de medewerkers van SI'BON. Het is in dit verband verstandig om - met het oog op grote wederpartijen - op de voet van uw briefpapier een tekst te laten drukken in de trant van:

"Op deze offerte zijn de Leveringsvoorwaarden van het door SI'BON Erkende Signbedrijf 2020 ('SI'BON Signvoorwaarden 2020') toepasselijk. Een exemplaar hiervan is als bijlage bij deze offerte bijgevoegd en deze zijn ook te raadplegen op www.sibon.nl."

(En dan met een hyperlink in www.sibon.nl naar de plek op de site waar de voorwaarden staan.)

Onderaan de mails een goede disclaimer, ook met hyperlink.

Op het contract dat u en uw klant ondertekenen dient bijvoorbeeld te staan:

"Op deze overeenkomst zijn toepasselijk de Leveringsvoorwaarden van het door SI'BON Erkende Signbedrijf 2020, waarvan een exemplaar aan de wederpartij is ter hand gesteld."

Uw klant tekent er dan dus voor dat hij: (1) een exemplaar van de Algemene Voorwaarden van u ontvangen heeft voorafgaande aan de sluiting van het contract; en (2) ermee akkoord gaat dat zij onderdeel zijn van de met u gesloten overeenkomst.